

ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 19

เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ACADEMIC LEADERSHIP IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE ERA OF SCHOOL

ADMINISTRATORS IN SCHOOLS NETWORK 19,

BANGKHEN DISTRICT, BANGKOK

กัญญาณัฐ คุณแสง

Kunyanut Kunsangi

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: KunyanutKunsangi@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร และ (2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการ ในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนก ตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ประกอบด้วยครู จำนวน 387 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของประชากร และการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 191 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่าย โรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ (2) การเปรียบเทียบ ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ประสบการณ์ทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ ยุคปัญญาประดิษฐ์ ผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) To study of academic leadership in artificial intelligence era of school administrators in School Network 19, Bangkheng District, Bangkok; and (2) to compare academic leadership in artificial intelligence era of school administrators in School Network 19, Bangkheng District, Bangkok, classified by educational level and working experience. This research was a survey research. The population was 387 teachers in School Network 19, Bangkheng District, Bangkok. The sample was 191 teachers, determined by Krejcie and Morgan table, and obtained by stratified random sampling

technique. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and independent t-test. The result of this research finding was; (1) academic leadership in artificial intelligence era of school administrators in School Network 19, Bangkok District, Bangkok, overall was at highest level; and (2) comparison of academic leadership in artificial intelligence era of school administrators in School Network 19, Bangkok District, Bangkok, classified by educational level, overall statistically significant differences at the 0.05, and work experience, overall were not different.

Keywords: Academic Leadership, Artificial Intelligence Era, School Administrators, Schools Network 19, Bangkok District, Bangkok

บทนำ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นศิลปะและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างอิทธิพลต่อผู้ร่วมงาน ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำผู้ร่วมงาน คือ ครูให้ความร่วมมือปฏิบัติงานไปสู่ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการใส่ใจกับสภาพอื่น ๆ ขององค์กร เช่น วัฒนธรรมของเขตพื้นที่ การศึกษา การนิยามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา การจัดหาพันธกิจของสถานศึกษา การจัดทำเป้าหมายโดยรวม ของสถานศึกษา การบริหารจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมบรรยากาศของสถานศึกษา การจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การนิเทศและประเมินครู การประสานงานโครงการ การพัฒนาบุคลากร และการสร้างสัมพันธภาพ ที่ดีระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน และชุมชน (ไชยา ภาวะบุตร, 2565) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาถือว่ามีค่ามากในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพ ดังที่ อภิสิทธิ์ วงษ์ประดิษฐ์, อานนท์ เมธีวรฉัตร และวินัย ทองมัน (2565) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา หากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญในเรื่องวิชาการ เท่ากับการจัดการศึกษาย่อมล้มเหลวและไปไม่ถึงจุดหมายที่ตั้งไว้ รวีภา ศรีวัตร, สุชาติ บางวิเศษ และสุขุม พรหมเมืองคุณ (2564) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษา จะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องโดยตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะ ของงานนั้น การที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เหมาะสม กับโลกยุคดิจิทัล อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องมีและต้องดำเนินการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ภาวะผู้นำทางวิชาการ นับว่ามีความจำเป็นสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษาในการเน้นกิจกรรมการเรียนการสอน แก่ไข การจัดการเรียนการสอน เป็นความสามารถที่เน้นนำวจุใจหรือชี้นำ บุคคลในโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจ และตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่ม เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย นำความรู้ทักษะต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ กำกับติดตามให้บุคคลทำงานเป็น ระบบ แน่นแนว ประสานงานให้ความสะดวก สร้างความเชื่อมั่น ความนับถือ กำลังใจและความอบอุ่นในการร่วมงาน ดูแล ให้ความช่วยเหลือ ให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (เพ็ญญา พลับฉิม, 2559) ภาวะ ผู้นำทางวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหาร สถานศึกษายุคใหม่จะต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ใช้โอกาสใช้ความเป็นผู้นำอย่างเต็มศักยภาพและหันมาทุ่มเทให้กับ

งานบริหารสถานศึกษาเป็นหลัก ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อบรรยากาศขององค์กร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ (ปริยาภรณ์ เรื่องเจริญ, 2560)

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) กลายเป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน ทั้งด้านการสื่อสาร การทำธุรกรรม และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน โดย AI ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเลียนแบบกระบวนการคิดของมนุษย์ (McCarthy, 2007) อย่างไรก็ตาม การใช้งาน AI ที่ขาดจริยธรรมอาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชน ความไม่เป็นธรรม และปัญหาความน่าเชื่อถือในกระบวนการเรียนรู้และการตัดสินใจ (Floridi & Cowls, 2019; Whittlestone et al., 2019) ในด้านการศึกษา เทคโนโลยี AI ถูกนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารสถานศึกษา แต่จำเป็นต้องมีการพิจารณาด้านจริยธรรมควบคู่กัน เช่น การใช้ข้อมูลส่วนบุคคลอย่างรัดกุม และการประเมินผลที่เป็นกลาง (Siau & Wang, 2020) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์จะมีบทบาทสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ ยังช่วยผลักดันให้เกิดการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีในหมู่บุคลากรและนักเรียน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัญญาประดิษฐ์ (Northouse, 2018; Hodges, 2017) นอกจากนี้ บริบทของประเทศไทยกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพด้านดิจิทัลและการบูรณาการ AI ในระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและบุคลากรให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

สถานศึกษาในเครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ โรงเรียนบ้านคลองบัว (เอี่ยมแสงโรจน์) โรงเรียนวัดไตรรัตนาราม โรงเรียนประชาภิบาล และโรงเรียนบ้านบัวมด มีจำนวนครูรวมทั้งสิ้น 387 คน จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดการส่งเสริม สนับสนุนและผลักดันให้ใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการบริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดการกระตุ้นและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากผู้บริหารให้เกิดการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์นำมาใช้ในการปฏิบัติงานและจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์นั้น มีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาและขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องทราบแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา และบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

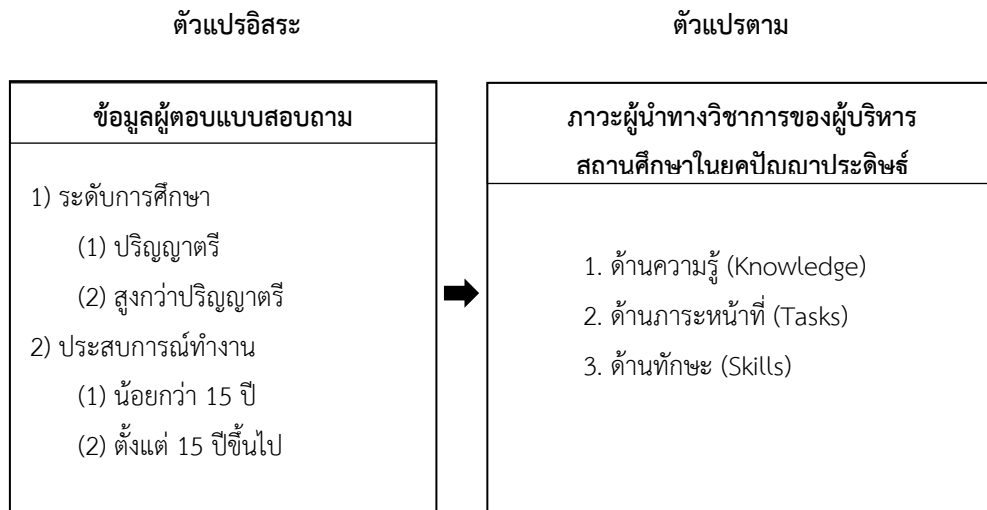
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานด้านวิชาการ รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการและการปฏิบัติงานวิชาการของครูผู้สอนที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Gickman (2007) ที่กล่าวถึง คุณลักษณะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่มีประสิทธิผลว่ามีองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านความรู้ (Knowledge) 2. ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) 3. ด้านทักษะ (Skills) สามารถเขียนกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในเครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 387 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในเครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 191 คน และนำมาแบ่งแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) มุ่งสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร มี 3 ด้าน โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ

3. วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี หลักการ แนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

3.3 สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร แล้วนำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหา ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ คือ 1. เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 2. เป็นผู้ที่จบปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา 3. เป็นผู้จบวิชาเอก ภาษาไทย เพื่อพิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดคะแนนความสอดคล้องของเครื่องมือที่ยอมรับได้ 0.67 – 1.00 ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

3.5 ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92

3.6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร โรงเรียนเครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวม ข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

4.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูป เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการ ดังนี้

5.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอเป็นตาราง ประกอบความเรียง

5.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ความถี่ (Average)

6.1.2 ร้อยละ (Percentage)

6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้การวิเคราะห์ IOC (Index of item objective congruence)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้โดยทดสอบค่าที (t – test independent)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของครู จำนวน 191 คน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 50.78 รองลงมา สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 49.22 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 64.40 รองลงมา ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายข้อ

(n = 191)

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ด้านความรู้ (Knowledge)	4.54	0.48	มากที่สุด
2.	ด้านภาระหน้าที่ (Tasks)	4.56	0.43	มากที่สุด
3.	ด้านทักษะ (Skills)	4.47	0.44	มาก
รวม		4.52	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ด้านความรู้ (Knowledge) ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.48) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทักษะ (Skills) ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.44) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านความรู้ (Knowledge) โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน รองลงมาคือ ข้อผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหาร

2.2 ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ รองลงมาคือ ข้อผู้บริหารควรมีการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยในชั้นเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน

2.3 ด้านทักษะ (Skills) โดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีทักษะการกำหนดเป้าหมายและการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ข้อผู้บริหารควรมีทักษะการวิจัยและประเมินผล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีทักษะการประเมินผลและการวางแผน

3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้ทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

3.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านความรู้ (Knowledge) และด้านทักษะ (Skills) ไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ (Knowledge) และด้านภาระหน้าที่ (Tasks) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านทักษะ (Skills) ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้ทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) รองลงมาคือ ด้านความรู้ (Knowledge) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทักษะ (Skills) ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตระหนักถึงบทบาทในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่เข้ามา มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา จึงมุ่งเน้นการนำความรู้ ทักษะ และภาระหน้าที่มาปรับใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวพร จิมขุนทด และอาคม อึ้งพวง (2567) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา สิทธิโชคธรรม และกัลยรัตน์ หล่อมณีพันธ์ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

1.1 ด้านความรู้ (Knowledge) โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) รองลงมาคือ ด้านความรู้ (Knowledge) และด้านที่มีค่าเฉลี่ย

น้อยที่สุด คือ ด้านทักษะ (Skills) ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัด กรุงเทพมหานคร ตระหนักว่าความรู้เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยเฉพาะในยุคที่ AI และ เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญกับการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปใช้กำหนด ทิศทางการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพราะการวิจัยเป็นกลไกสำคัญในการค้นหาปัญหาและแนวทางพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างมีหลักฐานเชิง ประจักษ์ ผู้บริหารที่มีความรู้ด้านนี้สามารถนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการสอน และ นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตบางเขนมีความรู้ด้านวิชาการที่จำเป็นต่อการจัด การศึกษาในยุค AI โดยเน้นการวิจัยและการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นพิเศษ ส่วนการพัฒนาการบริหารยังเป็น ประเด็นที่ควรส่งเสริมเพิ่มเติม เพื่อให้ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสมบูรณ์รอบด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา วงษ์ กัญญา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบหลักด้านความรู้ความสามารถ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การวางแผนงาน วิชาการ การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผล

1.2 ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) โดยภาพรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้ รองลงมาคือ ข้อผู้บริหารควรมี การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยในชั้นเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิชาการในสถานศึกษา โดยเฉพาะในยุคที่ AI และเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้ภาระหน้าที่เชิงวิชาการถูกมองว่าเป็นภารกิจหลักที่ต้องดำเนินการอย่างเข้มข้นเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการเรียน การสอน ซึ่งผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะการพัฒนาหลักสูตรเป็นหัวใจของการจัด การศึกษา ผู้บริหารที่มีภาระหน้าที่ในการพัฒนาและนำหลักสูตรไปใช้ สามารถปรับให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทาง AI และความต้องการของผู้เรียน ทำให้สถานศึกษามีความทันสมัยและตอบสนองต่อสังคมในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ภาวะผู้นำ ทางวิชาการด้านภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตบางเขนเน้นหนักที่การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสะท้อนถึงการให้ความสำคัญกับคุณภาพการเรียนการสอนในยุค AI แต่ยังคงส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้การจัดการศึกษามีมิติที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gickman (2007) ได้ศึกษาเรื่อง Supervision and instructional leadership: A developmental Approach ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) เป็นภาระหน้าที่ที่สัมพันธ์กับด้านความรู้มีองค์ประกอบ ย่อยคือ 1. การนิเทศและประเมินผลการสอน 2. การพัฒนาบุคลากรและทีมงาน 3. การพัฒนาหลักสูตรและการนำ หลักสูตรไปใช้ 4. การพัฒนากระบวนการกลุ่ม 5. การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยในชั้นเรียน 6. การสร้างบรรยากาศ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และ 7. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน

1.3 ด้านทักษะ (Skills) โดยภาพรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีทักษะการกำหนดเป้าหมายและการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ข้อผู้บริหารควรมีทักษะการวิจัยและประเมินผล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อผู้บริหารควรมีทักษะการประเมินผลและการวางแผน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสามารถในการพัฒนา ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการในระดับที่ดี สามารถประยุกต์ใช้กับการจัดการศึกษาในยุคปัญญาประดิษฐ์ได้ แม้จะ ยังมีบางด้านที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งผู้บริหารควรมีทักษะการกำหนดเป้าหมายและการกำหนด วิสัยทัศน์ เพราะเป็นทักษะหลักในการสร้างความเข้าใจร่วมกันของบุคลากร รวมทั้งสามารถกำหนดนโยบายและแผนงานที่ เชื่อมโยงกับการใช้ AI และนวัตกรรมทางการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของสังคม ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตบางเขน โดยเน้นหนักที่การกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ รวมถึงการวิจัยและนิเทศ การเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม ทักษะด้านการประเมินผลและการวางแผนยังเป็นประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนการศึกษาในยุค AI ได้อย่างรอบด้านและยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ คือ ความเข้าใจในความรู้และทักษะความสามารถของคนในองค์กร (Talent Management) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเข้าใจขีดความสามารถของคนในองค์กร จัดการและสร้างสมดุลของ ทักษะความสามารถของคนในองค์กรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถจัดการกับปัญหาในการทำงาน การสร้างสรรค์ นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ การเป็นผู้ประกอบการ ความเป็นมืออาชีพในการทำงานตามแผนที่กำหนด การจูงบุคลากรที่มีความรู้ ความคิดเชิงนวัตกรรม

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านความรู้ (Knowledge) และด้านทักษะ (Skills) ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันย่อมผ่านประสบการณ์ทางวิชาการ การอบรม และการพัฒนาตนเอง ด้านการบริหารในบริบทเทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มุมมองเชิงนโยบาย การตัดสินใจทางวิชาการ และการกำหนดทิศทางการใช้ AI เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมักเอื้อต่อ ความสามารถในการบูรณาการแนวคิดเชิงนวัตกรรม งานวิจัย และการใช้ข้อมูลเชิงหลักฐาน (evidence-based management) ทำให้ภาพรวมของภาวะผู้นำทางการแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แตกต่างกับงานวิจัยของ รัตติกาล โยธา ภัคที และจิราภรณ์ ผันสว่าง (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกลุ่ม เครือข่ายการศึกษาบัวเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการ เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำทางการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน ความรู้ (Knowledge) และด้านภาระหน้าที่ (Tasks) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านทักษะ (Skills) ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่ว่า ผู้บริหารจะมีประสบการณ์ทำงานมากหรือน้อย ต่างก็ต้องปฏิบัติงานตามกรอบนโยบายและมาตรฐานที่กำหนดโดย กรุงเทพมหานคร ส่งผลให้แนวทางการบริหารงานวิชาการมีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากผู้บริหารทุกคนต่างดำเนินงานตาม มาตรฐานเดียวกัน ได้รับการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง และเผชิญความท้าทายจากเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชัญญุภักดิ์ ไยดี (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิต รัตนศักดิ์ตา, ดร.สมชาย เทพแสง และ ผศ.ดร.กฤษดา ผ่องพิทยา (2565) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำทางการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านความรู้ (Knowledge) ผู้บริหารสถานศึกษาควรควรเร่งพัฒนาความรู้ด้านการพัฒนาการบริหารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการสถานศึกษาในยุคปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รอบด้าน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

1.2 ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาบทบาทการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้เข้มแข็งมากขึ้น เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนและชุมชนร่วมกันพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับยุคปัญญาประดิษฐ์

1.3 ด้านทักษะ (Skills) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะการประเมินผลและการวางแผนอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคปัญญาประดิษฐ์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคปัญญาประดิษฐ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนที่ 19 เขตบางเขน สังกัดกรุงเทพมหานคร

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของครูผู้สอน เพื่อให้ผู้บริหารนำผลไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579)*. กรุงเทพฯ.

ชวพร จิมขุนทด และอาคม อึ้งพวง. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*. 6(3), 383-396.

ชัยัญญาภัค ไยดี. (2561). การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. *ดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*. 8(1), 150-164.

ไชยา ภาวะบุตร. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ*. ฉบับปรับปรุง พิมพ์ครั้งที่ 3. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา. *ครุศาสตร์สาร*. 13(2), 285-294.

ธนิศ รัตนศักดิ์ดา, ดร.สมชาย เทพแสง และ ผศ.ดร.กฤษดา ผ่องพิทยา. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*. 19(36), 80-90.

นิตยา วงษ์กันยา. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *วารสาร มจร*. 6(2).

ปรียาภรณ์ เรืองเจริญ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ชัยภูมิ. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

- ปวีณา สิทธิโชคธรรม และกัลยรัตน์ หล่อมณีนพรัตน์. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 9(12), 1210-1229.
- เพ็ญนภา พลับฉิม. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- รวิภา ศรีวัตร และคณะ. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. *วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง*. 7(2), 41-42.
- รัตติกาล โยธาภักดี และจิราภรณ์ ผันสว่าง. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล กลุ่มเครือข่ายการศึกษาบัวเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. *วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. 4(3), 31-42.
- อภิสิทธิ์ วงษ์ประดิษฐ์ และคณะ. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการตามหลักอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 5(4), 199-200.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. 5th ed. New York: Harper Collins Publishers.
- Floridi, L., & Cowls, J. (2019). A Unified Framework of Five Principles for AI in Society. *Harvard Data Science Review*. 1, 2-15.
- Glickman, C. D. (2007). *Supervision and instructional leadership: A developmental Approach*. 7th ed. Boston: Pearson.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determinining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.
- McCarthy, J. (2007). From here to human-level AI. *Artificial Intelligence*. 171(18), 1174-1182.
- Northouse, P. G. (2018). *Leadership: Theory and Practice*. 8th ed. Sage Publications.
- Whittlestone, J., et al. (2019) *Ethical and Societal Implications of Algorithms, Data, and Artificial Intelligence: A Roadmap for Research*. From <http://www.nuffieldfoundation.org/sites/default/files/files/Ethical-and-Societal-Implications-of-Data-and-AI-report-Nuffield-Foundat.pdf>